Lietas Nr. C29674014
Lietas arhīva Nr. C-0292-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Preiļos 2015.gada 25.maijā

Preiļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Stivriņa
ar sekretāri B.Kaļvu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Talsu ielā 2, Preiļos sabiedrības ar ierobežotu atbildību „BAUMASCHINEN LETTLAND" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 29.augustā sabiedrība ar ierobežotu atbildību „BAUMASCHINEN LETTLAND" (turpmāk tekstā – „prasītāja") iesniedza Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasību pret atbildētājiem sabiedrību ar ierobežotu atbildību „ENKODER" un /pers. A/ par parāda piedziņu. Prasības pieteikumā un 2015.gada 14.aprīļa prasības pieteikuma grozījumos norādīts, ka 2013.gada 17.maijā starp prasītāju un atbildētāju sabiedrību ar ierobežotu atbildību „ENKODER" tika noslēgts celtniecības tehnikas nomas līgums Nr.NL0117053 par celtniecības tehnikas nomu. Prasītāja savas saistības pret atbildētāju ir izpildījusi, nododot celtniecības tehniku nomā, prasītājai un atbildētājai parakstot 2013.gada 21.maijā pieņemšanas - nodošanas aktu. Saskaņā ar nomas līgumu atbildētāja apņēmās maksāt nomas maksu par katru kalendāro mēnesi pēc piestādītā rēķina 15 dienu laikā, pārskaitot to uz prasītājas norēķinu kontu. Atbildētājai ir izrakstīti un izsniegti rēķini: rēķins Nr. 0401063 par summu Ls 790,25 jeb 1124,43 *euro*, rēķins Nr. 0501073 par summu Ls 1664,28 jeb 2368,06 *euro,* rēķins Nr. 0601083 par summu Ls 1928,81 jeb 2744,45 *euro*. Atbildētāja rēķinu Nr. 0401063 apmaksāja un rēķinu Nr. 0501073 apmaksāja tikai daļēji - samaksāts Ls 925,70, bet rēķinu Nr. 0601083 neapmaksāja nemaz, līdz ar to atbildētājai ir nomas maksas pamatparāds Ls 2667,39 jeb 3795,35 *euro* apmērā. 2014.gada 13.jūnijā prasītāja nosūtīja atbildētājiem brīdinājuma vēstules par parāda samaksu, kurās lūdza parādu samaksāt līdz 2014.gada 25.jūnijam. Līdz pat šim brīdim parāds nav samaksāts Nomas līguma saistības tika pastiprinātas ar 2013.gada 17.maijā starp prasītāju un /pers. A/ noslēgto Galvojumu līgumu, saskaņā ar kuru /pers. A/ apņēmās kā pats parādnieks atbildēt prasītājai par atbildētājas saistību izpildi saskaņā ar nomas līgumu, Galvojuma līguma 1.punkts. Lūdz tiesu piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ENKODER", bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. A/ par labu prasītājai pamatparādu 3795,35 *euro* un līgumsodu 3795,35 *euro* par laika periodu no 2013.gada 16.augusta līdz 2014.gada 31.jūlijam, kopā piedzenot 7590,70 *euro*; piedzīt visus tiesāšanās izdevumus. Noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles diena) saņemt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ENKODER", bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. A/ likumiskos 6% (sešus procentus) gadā.

Civillieta Nr.C29674014 sabiedrība ar ierobežotu atbildību „BAUMASCHINEN LETTLAND" prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „ENKODER" un /pers. A/ par parāda piedziņu, pamatojoties uz Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas rezolūciju, saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1] pantu, Preiļu rajona tiesā saņemta 2014.gada 10.novembrī.

2015.gada 14.aprīlī Preiļu rajona tiesā saņemti prasītājas prasības pieteikuma grozījumi, kuros norādīts, ka 2014.gada 5.decembrī Maksātnespējas reģistrā izdarīts ieraksts par SIA „ENKODER" maksātnespējas procesa ierosināšanu, tāpēc prasītāja atsakās no prasības daļā pret MSIA „ENKODER". Prasītāja lūdz tiesu: izbeigt tiesvedību daļā pret atbildētāju MSIA „ENKODER, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Piedzīt no /pers. A/ par labu prasītājai pamatparādu 3795,35 *euro* un līgumsodu 3795,35 *euro* par laika periodu no 2013.gada 16.augusta līdz 2014.gada 31.jūlijam, kopā piedzenot 7590,70 *euro*; piedzīt visus tiesāšanās izdevumus. Noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles diena) saņemt no /pers. A/ likumiskos 6% (sešus procentus) gadā.

Ar Preiļu rajona tiesas 2015.gada 25.maija lēmumu tiesvedība daļā par parāda piedziņu pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „ENKODER" ir izbeigta.

Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumu par prasības pieteikumu.

Prasītājas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „BAUMASCHINEN LETTLAND" pilnvarotais pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, 2015.gada 25.maijā saņemts iesniegums, kurā norādīja, ka prasību uztur pilnā apmērā un lūdz lietu izskatīt bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētājs /pers.A/uz tiesas sēdi nav ieradies, 2015.gada 22.maijā saņemts iesniegums, kurā norādīja, ka prasību atzīst pilnā apmērā un lūdz lietu izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Novērtējot minētos apstākļus, tiesa atzīst, ka nav konstatēti Civilprocesa likuma 209.- 210.pantā noteiktie lietas izskatīšanas atlikšanas iemesli, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem lietu iespējams izskatīt bez prasītājas pārstāvja, atbildētāja piedalīšanās.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot zaudējumus.

Civillikuma 1590.pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Lietas materiālos esošie rakstveida pierādījumi apliecina, ka 2013.gada 17.maijā starp prasītāju un sabiedrību ar ierobežotu atbildību „ENKODER" tika noslēgts celtniecības tehnikas nomas līgums Nr.NL0117053. Saskaņā ar nomas līgumu sabiedrība ar ierobežotu atbildību „ENKODER" apņēmās maksāt nomas maksu par katru kalendāro mēnesi pēc piestādītā rēķina 15 dienu laikā, pārskaitot to uz prasītājas norēķinu

kontu.

2013.gada 17.maijā starp prasītāju un /pers. A/ tika noslēgts Galvojumu līgums, saskaņā ar kuru /pers. A/ apņēmās kā pats parādnieks atbildēt prasītājai par parādnieka saistību izpildi.

Ar 2014.gada 5.decembra Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas spriedumu ir pasludināts aizņēmēja sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ENKODER" maksātnespējas process.

Ar Preiļu rajona tiesas 2015.gada 25.maija lēmumu tiesvedība daļā par parāda piedziņu no maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ENKODER" ir izbeigta.

Civillikuma 1692.pants noteic, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Civillikuma 1697.pants nosaka, ka no galvinieka var prasīt vienīgi to, ko viņš uzņēmies, bet 1698.pants nosaka, ka galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Civillikuma 1702.panta pirmā un otrā daļa noteic: kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli; šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies; par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2011.gada 27.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC-86 norādījis, ka prasītājam saglabājas prasījuma tiesība no atbildētāja, pat šajā gadījumā, kad atbildētājs ir pasludināts par maksātnespējīgu. Senāts ir uzsvēris un norādījis, ja galvojuma saistība izbeigtos galvenā parādnieka sliktā finansiālā stāvokļa dēļ kā rezultātā parādnieks kļuvis maksātnespējīgs, tas nonāktu pretrunā ar galvojuma mērķi - nodrošināt saistību izpildi, ja saistības nepilda pats parādnieks. Līdz ar to, galvinieka atbildības pienākums kreditoram par tāda parādnieka, kurš nonācis maksātnespējas situācijā, saistībām tieši atbilst galvojuma mērķim.

Galvojuma mērķis ir atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, tai skaitā arī pasargāt kreditoru no negatīvām sekām, tai skaitā saistību neizpildes, kas var iestāties, ja galvenais parādnieks kļūst maksātnespējīgs.

Saskaņā ar Civillikuma 2112.pantu, kas nosaka, ka noma vai īre ir līgums, ar ko viena puse piešķir vai apsola otrai par zināmu nomas vai īres maksu kādas lietas lietošanu. Līgums, ar kuru piešķir vai apsola augļu nesējas lietas lietošanu augļu ievākšanai no tās, ir noma, bet ikviens cits lietošanas piešķiruma līgums - īre.

Prasītāja atbildētājam ir izrakstījusi rēķinus: rēķins Nr. 0401063 par summu 1124,43 *euro*, rēķins Nr. 0501073 par summu 2368,06 *euro,* rēķins Nr. 0601083 par summu 2744,45 *euro*, kurus atbildētājs ir apmaksājusi daļēji.

Prasītāja 2014.gada 13.jūnijā atbildētājam nosūtīja brīdinājuma vēstuli par parāda samaksu, kurā lūdza parādu samaksāt līdz 2014.gada 25.jūnijam, taču atbildētājs līdz šim brīdim nav samaksājis prasītājai par iznomāto telpām un sniegtajiem pakalpojumiem pilnā apmērā.

Lietas izskatīšanā gūti pierādījumi, ka prasītāja saskaņā ar celtniecības tehnikas nomas līguma nosacījumiem iznomāja atbildētājam sev piederošo celtniecības tehniku, savukārt, atbildētājs nav samaksājis prasītājai nomas maksu pilnā apmērā. Līdz ar to no atbildētāja, piedzenams parāds 3795,35 *euro* apmērā.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Civillikuma 1717.panta otrajā daļā noteikts, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Civillikuma 1720.panta pirmajā punktā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts.

Saskaņā ar nomas līguma 3.5.punktu atbildētājam ir jāmaksā līgumsods 0,5 % apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu.

Prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu par maksājumu kavējumu aprēķināti par laika periodu no 2013.gada 16.augusta līdz 2014.gada 31.jūlijam 5593,01 *euro* apmērā, samazinot līgumsodu līdz pamatparāda apmēram, tas ir līdz 3795,35 *euro*.

Tiesa uzskata, ka līgumā noteiktajam līgumsoda apmēram nav izteikti sodošs, bet gan zaudējumu atlīdzinošs raksturs, un tā apmērs, kurš gadā nepārsniedz iespējamā galvenā parāda apmēru, atzīstams par taisnīgu un samērīgu.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas aprēķināto līgumsoda apmēru, kā arī atbildētājs nav cēlis iebildumus pret aprēķinātā līgumsoda apmēru. Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā ir piedzenams līgumsods 3795,35 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu „katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība".

Atbildētājs prasību atzīst pilnā apmērā, nekādus iebildumus pret celto prasību tiesā nav iesniedzis, kā arī nav iesniedzis pierādījumus tam, ka parāds būtu samaksāts. Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma, un no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams parāds 3795,35 *euro* un līgumsods 3795,35 *euro* apmērā, kas aprēķināti par laika periodu no2013.gada 16.augusta līdz 2014.gada 31.jūlijam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās summas par laiku posmu līdz sprieduma izpildes dienai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājai ir jāpiedzen tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva 534,55 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 *euro* .

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētāja valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas pārsniedz prasītājas pirms prasības celšanas iemaksāto 7,83 *euro* apmēru, tas ir, - 15,42 *euro* (kopējā izdevumu summa – 23,25 *euro*).

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 40., 41., 42., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „BAUMASCHINEN LETTLAND", reģistrācijas Nr./numurs/, labā parādu 3795,35 *euro* (trīs tūkstoši septiņi simti deviņdesmit pieci *euro* 35 *centi*), līgumsodu 3795,35 *euro* (trīs tūkstoši septiņi simti deviņdesmit pieci *euro* 35 *centi*), kas aprēķināti par laika periodu no 2013.gada 16.augusta līdz 2014.gada 31.jūlijam, tiesāšanās izdevumus - valsts nodevu 534,55 *euro* (pieci simti trīsdesmit četri *euro* 55 *centi*), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 *euro* (septiņi *euro* 83 *centi*) apmērā, kopā – 8133,08 *euro* (astoņi tūkstoši viens simts trīsdesmit trīs *euro* 8 *centi*).

Noteikt tiesības sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „BAUMASCHINEN LETTLAND", reģistrācijas Nr./numurs/, par laiku līdz sprieduma izpildes dienai saņemt likumiskos sešus procentus no piespriestās, bet nesamaksātās pamatparāda summas 3795,35 *euro* (trīs tūkstoši septiņi simti deviņdesmit pieci *euro* 35 *centi*).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 15,42 *euro* (piecpadsmit *euro* 42 *centi*), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, reģistrācijas Nr.LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: kods 21499.

Noteikt atbildētājam termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Preiļu rajona tiesā.

Tiesnese I.Stivriņa